

Verlag informatieavond concept Voorlopig Ontwerp inrichtingsplan Landgoederenzone Haagse Beemden

Op 1 november 2021 heeft de Gemeente Breda in Sociaal Cultureel Centrum 't Kraaienest een informatieavond georganiseerd over het concept Voorlopig Ontwerp Inrichtingsplan voor de Landgoederenzone Haagse Beemden.

- Er waren zo'n 90 bewoners aanwezig. De presentatie van de avond en de plankaart op groot formaat worden vanaf 3 november beschikbaar gesteld via de website www.planbreda.nl.
- Van de gemeente zijn de heren Goossens (projectleiding/proces), Schuitema (ecologie), Van der Ven (landschap) aanwezig. De presentatie is verzorgd door de heer van Oosterom, Copijn Landschapsarchitecten. De vragen en opmerkingen die tijdens de avond werden gesteld spelen zich af rond een aantal thema's. Onderstaand verslag is opgebouwd rondom die thema's. Vragen en opmerkingen die meerdere keren zijn gesteld zijn daarbij gebundeld.
- In dit verslag zijn de verduidelijkende vragen die tijdens de presentatie zijn gesteld niet meegenomen.
- In het verslag wordt de term LGZ als afkorting gebruikt voor Landgoederenzone (zuid).

Thema 1: Proces

Meerdere personen geven aan vragen en twijfels te hebben over hoe het proces is georganiseerd en of bewoners daarbij wel voldoende worden/ zijn betrokken. Er is behoefte aan meer communicatie en tijd om op de plannen te reageren. De gemeente wordt opgeroepen meer inzicht te geven met wie er allemaal gesproken wordt en zoveel mogelijk informatie te delen. Een goed proces wordt als voorwaarde gezien voor een geslaagde inhoud van de plannen.

Vraag 1. Hoe zit het proces in elkaar?

Antwoord 1.

Er ligt nu een concept Voorlopig Ontwerp dat aan bewoners wordt gepresenteerd om reacties en suggesties op te halen. Die worden besproken in de projectgroep en met de wethouder. In overleg met de wethouder wordt daarbij bepaald of het plan moet worden aangepast. Daarna wordt het uitgewerkt naar een Voorlopig Ontwerp en wordt dit opnieuw gepresenteerd. De verkregen subsidie voor de afwaardering voor de grond vereist een goede planologische boring Dit betekent dat er een bestemmingsplan zal worden opgesteld om de agrarisch bestemming om te zetten in een natuurbestemming. Dit bestemmingsplan kent zijn eigen procedure met de benodigde formele inspraakmomenten. Voor verschillende inrichtingsmaatregelen zal het tevens noodzakelijk zijn om een omgevingsvergunning aan te vragen. Ook hiervoor gelden formele inspraakmomenten.

Vraag 2. Kan er een helder overzicht komen van het proces in de komende periode? Waarbij ook zichtbaar wordt wanneer er inspraakmomenten zijn?

Antwoord 2.

Naar aanleiding van de opmerkingen zal de gemeente zich beraden op het proces. Er komt een vervolgplanning met een duidelijke communicatie over de terugkoppel- en

inspraakmomenten. Hiervoor maken we onder meer gebruik van het Haagse Beemden nieuws en Facebook Haagse Beemden Community.

Vraag 3. Waarom worden bewoners pas zo laat betrokken?

Antwoord 3.

Het plan heeft vertraging opgelopen omdat het bureau dat dit oorspronkelijk zou opstellen niet de kwaliteit leverde die nodig was. Daarna zijn bureau Natuurbalans en bureau Copijn Landschapsarchitecten aan de slag gegaan met het concept inrichtingsplan.

Vraag 4. De termijn van reageren op de plannen is met twee weken erg kort. Er is veel informatie gedeeld die niet altijd goed te zien is. Bovendien is er behoefte om het er ook met elkaar over te hebben. Kan die termijn worden verlengd?

Antwoord 4.

Dit zal met de wethouder moeten worden besproken. Er is een duidelijke deadline aan het proces in verband met de subsidieaanvraag bij de provincie waaraan moet worden voldaan. De subsidie is voor de afwaardering van de gronden van agrarisch bestemming naar natuurbestemming. Deze moet voor 30 december 2021 ingediend zijn met een inrichtingsplan en een raming.

Vraag 5. Hoe worden bewoners die niet bij deze avond aanwezig waren geïnformeerd over de plannen en hun mogelijkheid tot reactie geven via www.planbreda.nl? Komt dit ook in de krant?

Antwoord 5.

Er staat over deze avond een presentatie van de plannen op de website PlanBreda. Verder is er aandacht geweest via diverse social media kanalen, onder meer het HB Nieuws, Netwerk Haagse Beemden, Bekom, en Facebook Haagse Beemden Community. De krant is daarbij een goede aanvulling. We zullen contact met de redactie van de krant opnemen.

Vraag 6.

Waarom is er zoveel haast? Gaat dit niet ten koste van het plan?

Antwoord 6.

In december 2021 moet de gemeente (nadat men al uitstel heeft gehad) een subsidieaanvraag indienen bij de provincie. Een tweede uitstel aanvragen is lastiger. Wel gaat de gemeente in overleg met de Provincie om te verkennen wat de mogelijkheden zijn.

Vraag 7. Wat wordt er gedaan met de opmerkingen?

Antwoord 7.

Alle vragen en reacties komen in een nota van commentaar. Deze worden besproken in de werkgroep en met de wethouder. Dan wordt besloten of er al dan niet aanpassingen in het plan komen. Het draagvlak voor bepaalde voorstellen speelt ook een rol.

Vraag 8. Is er sprake van inspraak of staat alles al vast.

Antwoord 8.

Zaken staan niet vast. Er ligt nu een concept inrichtingsplan in Voorlopig Ontwerp. Dat kan nog wijzigen als er onvoldoende draagvlak voor bepaalde keuzes is.

Vraag 9. Met wie wordt er verder nog gesproken?

Antwoord 9.

Naast deze bewonersavond is er op korte termijn overleg met de welstand (Commissie

Ruimtelijke Kwaliteit), de Rijksdienst voor Monumentenzorg (Rijksdienst Cultuur en Erfgoed) en het Waterschap Brabantse Delta.

Vraag 10. Kunnen daar verslagen van worden gepubliceerd / gedeeld?

Antwoord 10.

Waar mogelijk worden verslagen gedeeld via de website PlanBreda.

Vraag 11. Kunnen alle vragen en de antwoorden op PlanBreda?

Antwoord 11.

Er komt een nota van commentaar waarin alle vragen ambtelijk worden beantwoord. Deze wordt besproken met de wethouder. Daarna komt de nota van commentaar geanonimiseerd op PlanBreda. Ook krijgt iedereen die via PlanBreda een reactie achterlaat per mail de nota van commentaar verstuurd met zijn / haar reactie .

Vraag 12. Wat zijn de subsidiebedragen en de kosten die in dit project spelen?

Antwoord 12.

De subsidie is in 2019 aangevraagd. De te verkrijgen subsidie in dit project is afhankelijk van de maatregelen.

Thema 2: De natuurdoelstelling van het project

Vraag 13. Waarom moet de LGZ worden aangepakt? Is het al niet mooi genoeg en is er niet voldoende natuur?

Antwoord 13.

Er ligt een provinciale verplichting om de LGZ als onderdeel van het Natuur Netwerk Brabant verder vorm te geven. De gemeente is gebonden om dit beleid uit te voeren en daarmee de natuurwaarde die er al is verder te vergroten waar dat kan.

Vraag 14. Er wordt gesproken over betere natuur? Wat is beter?

Antwoord 14.

Het kan daarbij om verschillende dingen gaan. In de LGZ gaat het vooral om het vergroten van de biodiversiteit (meer soorten) op basis van de kansen die daarvoor zijn. Welke soorten dat zijn (planten / dieren) is sterk plekafhankelijk.

Vraag 15. Is er een nulmeting van de natuurwaarde?

Antwoord 15.

Ja die is opgesteld door bureau Kragten en is toegespitst op zeldzamere soorten en beschermde soorten.

Vraag 16. Wordt er ook gewerkt met doelsoorten zodat te bepalen is of er sprake is van meer of waardevollere natuur?

Antwoord 16.

Ja, daar wordt mee gewerkt. In de systematiek van de provincie horen bij elk natuurdoeltype doelsoorten als referentie voor de inrichting en het beheer. Die doelsoorten zijn daarmee bepalend voor het meten van het succes.

Thema 3: Wandelroutes

Er zijn veel vragen en opmerkingen over de voorstellen om het gebied meer open te stellen voor wandelaars. Een deel van de aanwezigen is hierop tegen. Anderen geven aan dat zij het meer openstellen van het gebied juist wel op prijs stellen. Op verzoek wordt er een korte steekproef in de zaal gedaan hoe de verhoudingen liggen voor wel/niet toevoegen van wandelroutes in het gebied. Grofweg 60% geeft aan liever geen extra wandelroutes toe te voegen. Er zijn zorgen geuit voor het ontstaan van sluiproutes voor fietsers, mountainbikers en scooters. Vragen zijn:

Vraag 17. Is de aanleg van wandelroutes niet strijdig met de natuurambities en heeft dit geen negatieve gevolgen voor de natuur.

Antwoord 17.

Het combineren van meer toegankelijkheid met de natuurambities is zoeken naar de juiste balans. Zoals het voorstel nu is verwacht de gemeente dat dit verantwoord is. Voor de natuurambities zelf zijn de paden echter niet nodig. Het is een extra laag in het plan gericht op meer natuurbeleving voor bewoners.

Vraag 18. Waar is het idee op gebaseerd dat er behoefte is aan meer wandelpaden? Er zijn grote twijfels of dat breed leeft in de wijk.

Antwoord 18.

Er is gesproken met mensen van het Netwerk Haagse Beemden die om meer wandelpaden hebben verzocht. Ook zijn er oudere studies waarin meerdere varianten voor wandelroutes zijn opgenomen of waarin een oproep voor meer wandelmogelijkheden. Verder is er een concreet initiatief om een bijenroute te realiseren. Hiervan is bij de opdracht aan Copijn gevraagd om te onderzoeken of dat kan worden ingepast.

Vraag 19. Er is een aantal jaren terug al een voorstel gedaan voor wandelpaden. Dat plan is destijds niet positief ontvangen door bewoners van de wijk. Wordt hier nog naar gekeken?

Antwoord 19.

Het nu voorgestelde concept voorlopig ontwerp inrichtingsplan gaat uit van de natuuropgave die nu door de provincie is gesteld en mogelijke winst op het vlak van natuurbeleving. Oude studies zijn wel gedeeld met Copijn, maar zijn deels strijdig met de doelstellingen vanuit natuur en daarom niet langer passend.

Thema 4: Beheer en verpachting

Er worden meerdere vragen gesteld over de rol van de huidige pachter, de keuze voor paarden in plaats van runderen en het behoud van de huidige grazers. Er wordt een petitie aangeboden die door 2229 personen is ondertekend om de begrazing met Galloway's door de pachter voort te zetten. Wens is dat dit meegewogen wordt in de planvorming. Vragen zijn:

Vraag 20. Wie doet het beheer in het jaar/ de jaren tussen eind van de pachtperiode (december 2021) en de realisatie van de nieuwe ontwikkelingen?

Antwoord 20.

De weides komen weer in pacht, voorlopig voor één jaar. Dit gaat via een openbare verpachting van de pachtbank. De gemeente zorgt voor het ecologisch beheer van andere delen.

Vraag 21. Waarom kan de pacht met de huidige pachter niet worden doorgezet?

Antwoord 21.

De gemeente mag de verpachting niet onderhands verlengen. Naar aanleiding van een motie van de gemeenteraad is een rechtmatige manier van verpachting opgezet waarbij begrazing in het gebied gewaarborgd blijft door de gemeente. De gronden worden aangeboden via de pachtbank, waarbij via openbare inschrijving elke pachter die voldoet aan de eisen kan inschrijven. Op basis van de pachtprijs en een puntenbeoordelingssysteem wordt de pachter gekozen die de gronden gaat begrazen. Een onafhankelijk rentmeesterkantoor zorgt voor de verpachting van de gronden voor de gemeente. De huidige pachter kan zich indien gewenst via deze weg weer inschrijven.

Vraag 22. De gronden van de Kleine Hoeve vallen buiten pachtafspraken voor komend jaar. Waarom is dat?

Antwoord 22.

Dit zoeken we uit.

Vraag 23. Waarom paarden en geen koeien in de noordelijke begrazingseenheid?

Antwoord 23.

Het adviesbureau Natuurbalans adviseert paarden te gebruiken voor de begrazing. Paarden hebben ecologisch gezien het voordeel dat de gewenste verschraling beter optreedt. Hun manier van grazen levert ook een ander eindbeeld op met een hogere natuurwaarde. Runderen ontlasten verspreid en soms ook in de wateren. Paarden kennen een latrine. Dit zorgt er dus beter voor dat andere doelsoorten, zoals de salamanders, kans maken in de aan te leggen wateren.

Vraag 24. Wie gaat het beheer met paarden straks doen?

Antwoord 24.

De keuze voor paarden/ runderen en welk soort is nog niet gemaakt. Daardoor is er ook nog niet duidelijk wie het beheer gaat doen. Om die reden wordt de verpachting op dit moment ook maar voor een jaar uitgezet en zal er pas daarna voor langere termijn afspraken worden gemaakt.

Overige vragen en opmerkingen

Vraag 25. Er is recent onderzoek gedaan naar geothermie. Is dat bekend en wat betekent dit voor de plannen?

Antwoord 25.

Dit onderzoek is niet bekend bij de aanwezige personen van de gemeente en Copijn. Ze zoeken uit of dit van invloed is op het proces en/of het ontwerp.

Vraag 26. Wordt er rekening gehouden met de plannen dat de hoogspanningsmasten ondergronds gaan?

Antwoord 26.

Daar wordt rekening mee gehouden. Zaken worden waar nodig en mogelijk op elkaar afgestemd, zodat er bijvoorbeeld geen bos wordt aangeplant dat later weer weg moet. Dit zal tijdens de uitwerking zeker worden meegenomen.

Vraag 27. Haag achter de Padakker. Waarom is dat? Er zou al een haag aanwezig zijn. En hoe zorg je ervoor dat deze ook laag blijft. Is het laag willen houden van een haag niet strijdig met de natuurdoelen?

Antwoord 27.

Vanuit ecologie is er behoefte aan structuurvariatie met extra landschapselementen en een haag langs de rand kan die leveren. Om het uitzicht uit de tuinen open te houden moet die wel onder ooghoogte blijven. Dat hangt samen met de soortkeuze (soorten die laag blijven) en eventueel ook snoeien. Dat vraagt extra beheer.

Tot slot zijn er gedurende de avond diverse opmerkingen en suggesties meegegeven met het verzoek hier aandacht aan te schenken bij verdere planvorming:

- Doe wat aan de (overlast door) ganzen in het gebied.
- De rode lijn in de grote begrazingseenheid (wandelpad) gaat er voor zorgen dat op die plek de reeën hier weleens kunnen verdwijnen. Dit moet voorkomen worden.
- Wandelroutes die worden voorgesteld zijn niet voor mensen met honden. Hier moet dan wel op gehandhaafd blijven. Er zijn twijfels of dat gaat gebeuren. Deze vormen in de huidige situatie ook al problemen in het gebied. Er is u nauwelijks sprake van controle en handhaving hierop.
- Het is wenselijk dat er op meerdere plekken langs de (bestaande) wandelroutes bankjes worden geplaatst.
- Kijk goed naar de verwachte toename van wandelaars in het gebied wanneer er meer routes worden aangelegd. Zorg dat de natuur er niet onder lijdt.
- Is het niet mogelijk om, in plaats van een toename in routes, meer plekken te creëren vanwaar het gebied overzien kan worden. Denk aan een vogelkijkhut of iets dergelijks.
- Langs het Moerenpad en het fietspad is nu een wildgroei van Elzen. Dit is een belangrijke route waar nu onvoldoende oog is voor de veiligheid. Graag dit punt meenemen in de plannen.
- Er komen reeën voor in het gebied. Worden die gestuurd naar plekken waar ze wel/niet 'wenselijk' zijn?
- Graag speciale aandacht bij de beheermaatregelen voor de (explosieve) groei van Sint Janskruid in het gebied.
- Zorg ervoor dat de routes en de weilanden in het deel bij de kinderboerderij zo ingericht worden dat mensen alleen op de paden blijven. Nu is dat al een probleem.